

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Lachmanna a soudců Mgr. Jana Ferfeckého a Mgr. Martina Bobáka v právní věci

žalobce: J. S.
bytem X
zastoupen advokátem Mgr. Ing. Janem Boučkem
sídlem Opatovická 1659/4, Praha 1

proti
žalovanému: Ministerstvo dopravy
sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 4. 2022, č. j. MD-13202/2022-190/3

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce dne 15. 2. 2022 podal žádost o udělení oprávnění řidiče taxislužby a vydání průkazu řidiče taxislužby. Správní orgán prvního stupně shledal, že žalobce dříve v rámci výkonu taxislužby spáchal přestupky porušením zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, v rozhodném znění (dále jen „**zákon o cenách**“). Díky tomu nesplňuje podmínku spolehlivosti uvedenou v § 21c odst. 1 písm. b) č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o silniční dopravě**“), jako podmínku pro udělení oprávnění řidiče taxislužby v návaznosti na § 9 odst. 2 téhož zákona.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

2. Magistrát hlavního města Prahy, odbor dopravy jako správní orgán prvního stupně proto žádost rozhodnutím ze dne 2. 3. 2022, č. j. MHMP 380690/2022/ODO-SIL/Mo (dále jen „**prvostupňové rozhodnutí**“), zamítl.
3. V záhlaví označeným rozhodnutím, jehož zrušení se žalobce nyní domáhá (dále jen „**napadené rozhodnutí**“), žalovaný zamítl odvolání žalobce a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. V odůvodnění jednak zrekapituloval skutkový stav a připomněl též legislativní vývoj podmínek spolehlivosti v zákoně o silniční dopravě. Žalovaný konstatoval, že v současnosti je konstrukce posuzování spolehlivosti nastavena tak, že nespolehlivost může způsobit jak přestupek řidiče uložený v souvislosti s výkonem taxislužby přímo řidiči, tak přestupek řidiče, za který byl v souvislosti s jednáním řidiče potrestán dopravce. Podle žalovaného zákon o silniční dopravě za nespolehlivého označuje toho, komu byl uložen správní trest za přestupek spáchaný při výkonu práce řidiče taxislužby, nikoliv komu byl uložen správní trest za přestupek řidiče taxislužby. Žalovaný konstatoval, že žalobce byl v rámci kontroly předcházející cenovému řízení současně dopravcem i řidičem vozidla taxislužby, proto spáchal přestupek při výkonu práce řidiče taxislužby, čímž naplnil jednu ze zákonných překážek pro splnění podmínky spolehlivosti podle § 9 odst. 2 písm. a) bodu 2. zákona o silniční dopravě.

II. Žaloba

4. Žalobce proti napadenému rozhodnutí brojil správní žalobou, v jejímž úvodu konstatoval, že oba správní orgány postupovaly v rozporu s § 9 odst. 2 zákona o silniční dopravě. Žalobce připomněl, že předmětnou žádost o udělení oprávnění řidiče taxislužby z podstaty věci podal jako fyzická osoba. V tomto postavení nebyl nikdy za přestupek související s poškozením cestujícího na ceně jízdného nebo požadování ceny ve výši, která není v souladu s cenovými předpisy, uznán vinným. Za přestupky podle § 16 odst. 1 písm. b) a h) zákona o cenách byl uznán vinným jako dopravce, tedy jako fyzická osoba podnikající (v rozhodnutích byl označen i s uvedením identifikačního čísla podnikatele), a to za nedodržení povinností při poskytování taxislužby, nikoliv jako řidič taxislužby (jako fyzická osoba nepodnikající) při výkonu práce řidiče taxislužby.
5. Žalobce rozvedl, že podstata protiprávního jednání vymezená v jednotlivých bodech § 9 odst. 2 písm. a) zákona o silniční dopravě zřejmě směřuje na přestupky, které spáchal řidič taxislužby jako tzv. speciální subjekt, a to při výkonu práce řidiče taxislužby, a to mimo jiné proto, že jednotlivé body jsou ekvivalenty porušení povinností v podobě přestupků spáchaných řidičem taxislužby při výkonu práce řidiče taxislužby. Ostatně, pojmu výkon práce řidiče taxislužby je v zákoně o silniční dopravě užíváno výhradně ve vztahu k osobě řidiče taxislužby.
6. Žalobce rovněž zdůraznil, že bod 2. citovaného ustanovení (poškození cestujícího na ceně jízdného nebo požadování ceny ve výši, která není v souladu s cenovými předpisy), vymezuje přestupek, který není v zákoně o silniční dopravě, ani v jiném zákoně upraven tak, že by jej mohl spáchat řidič taxislužby při výkonu své práce. Takový přestupek lze totiž podle žalobce spáchat porušením zákona o cenách pouze v postavení dopravce.
7. Žalovaný podle žalobce svým výkladem nepřipustně rozšiřuje podmínky (ne)spolehlivosti nad rámec zákona. Účinnou právní úpravu nelze vykládat podle již neplatné právní úpravy v tom smyslu, že řidič vykonávající práci řidiče taxislužby pro dopravce, jenž by porušil cenové předpisy, by byl *eo ipso* nespolehlivým. Takový postup by byl též v rozporu se svobodou volby povolání podle čl. 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

„Listina“). V této souvislosti žalobce poukázal na rubriku § 9 zákona o silniční dopravě, která zní: „*Povinnosti podnikatele v silniční dopravě*“; předmětné ustanovení proto podle něj primárně cílí na povinnosti podnikatelů.

8. Při postupu podle § 21c zákona o silniční dopravě lze uvažovat pouze o přestupcích, které spáchal speciální subjekt – fyzická osoba, a to řidič taxislužby při výkonu práce řidiče taxislužby. Platí tak, že vykonávat práci řidiče taxislužby může pouze řidič taxislužby, a ten může být jako speciální subjekt odpovědný za porušení specifických povinností, respektive může spáchat specifické přestupky, které jsou považovány za závažné přestupky vedoucí k nespolehlivosti řidiče taxislužby. Těmito přestupky ve smyslu jednotlivých bodů v § 9 odst. 2 písm. a) jsou přestupky podle § 34e odst. 2 písm. c), h) i), j), g), kterých se řidič taxislužby dopustí porušením povinností podle § 21d zákona o silniční dopravě, a dále přestupek podle § 15 odst. 1 písm. a) zákona č. 255/2012, o kontrole, spočívající v nesplnění povinnosti podle § 10 odst. 2 zákona o kontrole.
9. Žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil.

III. Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný ve svém vyjádření zdůraznil, že žalobce v přehledu přestupků způsobujících nespolehlivost v § 9 odst. 2 zákona o silniční dopravě účelově opominul přestupek spočívající v poškození cestujícího na ceně jízdného nebo požadování ceny ve výši, která není v souladu s právními předpisy. Podle žalovaného právní předpisy upravující taxislužbu ukládají povinnosti jak dopravcům, tak řidičům taxislužby – do značné míry jsou povinnosti dopravců a řidičů taxislužby formulovány v zásadě stejně, když řidič je odpovědný za řádné fyzické provedení určité činnosti a dopravce je odpovědný za to, že řidič danou činnost provádí řádně. V situaci, kdy řidič a dopravce (jako fyzická osoba podnikající) splývá v jednu osobu, nelze jej na základě zásady *ne bis in idem* samostatně sankcionovat v postavení dopravce i řidiče. Podle názoru žalovaného po poradě s Ministerstvem vnitra, které má v gesci oblast správního trestání, je nutno vycházet z toho, že sankcionování podnikatelských deliktů nemá přednost před sankcionováním nepodnikatelských přestupků.
11. Dále žalovaný připomněl, že žalobce nerozporuje, že spáchal přestupek spočívající v nedodržení úředně stanovené ceny ve smyslu zákona o cenách a nařízení hl. m. Prahy č. 20/2006 Sb. hl. m. Prahy, ale zpochybňuje identitu, resp. postavení subjektu, kterému byl správní trest uložen.
12. K právní úpravě podmínky spolehlivosti žalovaný shrnul, že výrazně do ní zasáhla novela zákona o silniční dopravě provedená zákonem č. 102/2013 Sb. Po nabytí účinnosti zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „**přestupkový zákon**“) pak došlo ke sjednocení terminologie (nikoliv k zásahu do smyslu právní úpravy) na společné označení přestupek jak v případě nepodnikajících, tak i podnikajících osob. Žalovaný zdůraznil, že i přes legislativní změny v podmínce (ne)spolehlivosti zůstává její výklad v případě poškození cestujícího na ceně jízdného nebo požadování ceny ve výši, která není v souladu s cenovými předpisy, neměnná. Na rozdíl od přestupků podle zákona o silniční dopravě není v zákoně o cenách spáchání přestupku nutně navázáno na výkon práce řidiče taxislužby; za nespolehlivého je tedy považován ten, kdo byl v souvislosti s výkonem taxislužby shledán vinným vyjmenovaným přestupkem za jednání v rozporu s cenovými předpisy.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

13. Žalovaný zdůraznil, že překážky spolehlivosti jsou v zákoně o silniční dopravě stanoveny jako ochrana trhu, cestujících a veřejného zájmu na řádném provozování taxislužby, kterou může vykonávat pouze osoba, která splňuje zákonné požadavky, a to včetně podmínky spolehlivosti.
14. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Průběh jednání ve věci

15. Na jednání konaném dne 27. 2. 2023 soud nejprve stručně vymezil předmět řízení, shrnul obsah spisového materiálu a dosavadní argumentaci obou stran, jež na této argumentaci zcela setrvaly i při ústním jednání. Žalobce zdůraznil, že je nutné dbát na postavení subjektu, jenž přestupek spáchal. Zákon zde směřuje jen na řidiče jako fyzickou osobu a jakýkoliv rozšiřující výklad je nepřípustný – nelze přitom zohledňovat, jestli bylo ustanovení § 9 odst. 2 písm. a) zákona o silniční dopravě v daném ohledu napsáno kvalitně či nikoli. Žalovaný pak akcentoval jednak dřívější znění citovaného ustanovení, jež odkazovalo nejen na přestupky, ale i jiné správní delikty (právnických a podnikajících fyzických osob), a dále existenci přímé souvislosti s výkonem práce řidiče, jež byla v daném případě dána.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

16. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, a jedná se o žalobu přípustnou, splňující všechny formální náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal na základě skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí a v mezích uplatněných žalobních bodů [§ 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**.
17. Soud ze správního spisu seznal, že žalobce byl rozhodnutím Ministerstva financí (jako odvolacího orgánu) ze dne 29. 10. 2020, č. j. MF-19030/2020/1601-8/2144, jako dopravce (podnikající fyzická osoba) uznán vinným ze spáchání přestupků podle § 16 odst. 1 písm. b) a h) zákona o cenách, jelikož během cenové kontroly bylo zjištěno, že za poskytnutí taxislužby účtoval cenu vyšší, než byla platná maximální cena, a dále, že neoznačil zboží cenami. Za to mu byla uložena pokuta celkem ve výši 42 500 Kč. Vozidlo žalobce bylo v době cenové kontroly evidováno jako vozidlo taxislužby. Z předmětného rozhodnutí dále vyplývá, že v době cenové kontroly byla přeprava uskutečňována žalobcem prostřednictvím aplikace Uber. O těchto skutkových závěrech není mezi stranami sporu.
18. Podstatou projednávané věci je posouzení toho, zda lze žalobce, který byl shledán vinným ze spáchání uvedených přestupků jako dopravce, nikoli řidič taxislužby, považovat v pozici řidiče taxislužby (tj. nepodnikající fyzické osoby) za spolehlivého ve smyslu ustanovení § 9 odst. 2 zákona o silniční dopravě ve spojení s ustanovením § 21c zákona o silniční dopravě. Jinými slovy, předmětem sporu je výklad spojení *přestupek spáchaný při výkonu práce řidiče taxislužby*.
19. Ustanovení § 9 odst. 2 písm. a) bod 2. zákona o silniční dopravě totiž stanoví, že „za spolehlivého se pro účely tohoto zákona nepovažuje ten, komu byl v posledních 3 letech uložen správní trest za přestupek spáchaný při výkonu práce řidiče taxislužby spočívající v poškození cestujícího na ceně jízdného nebo požadování ceny ve výši, která není v souladu s cenovými předpisy“.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

20. Zákon o silniční dopravě ovšem nepodává legální definici řidiče taxislužby, jen ve svém § 21c stanoví, že „*práci řidiče taxislužby je oprávněna vykonávat pouze osoba, která je držitelem oprávnění řidiče taxislužby. Oprávnění řidiče taxislužby udělí na žádost kterýkoli dopravní úřad, pokud je žadatel spolehlivý podle § 9 odst. 2*“. Naopak dopravcem je podle § 2 odst. 4 zákona o silniční dopravě „*fyzická nebo právnická osoba provozující silniční dopravu*“ a podmínku spolehlivosti k ní zákon nijak nevztahuje.
21. Před jakýmkoliv dalším výkladem je nutno ještě zdůraznit smysl a účel stanovení podmínky spolehlivosti. Byť je totiž obecně vymezení takové podmínky způsobilé být zásahem do práva na svobodnou volbu povolání podle čl. 26 odst. 1 Listiny, nelze odhlédnout od skutečnosti, že taxislužba je osobní dopravou pro cizí potřeby s relativně přísnou regulací. Spolehlivost řidičů taxislužby je proto třeba vnímat jako jednu ze záruk pro zajištění řádného výkonu taxislužby spolehlivými osobami z toho pohledu, že tyto nespáchaly závažné přestupky či trestné činy. Podmínka spolehlivosti (ale například i bezúhonnosti) je zcela standardním nástrojem pro vymezení předpokladů pro výkon některých povolání (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 22. 4. 2020, č. j. 3 A 103/2018 - 41). Ustálená judikatura přitom nepovažuje odejmutí oprávnění řidiče taxislužby (a logicky to platí i pro jeho neudělení) za trest *stricto sensu*, ale za administrativní opatření – druhotný následek spáchání některých přestupků. Úzké zaměření oprávnění řidiče taxislužby v případě jeho neudělení či odebrání ostatně nebrání dotčené osobě vykonávat i jiné povolání související s řízením vozidel či dopravou jako takovou (srov. rozsudek kasačního soudu ze dne 9. 8. 2018, č. j. 1 As 222/2018 - 22).
22. Účel podmínky spolehlivosti lze zcela jistě označit za legitimní ve smyslu ochrany cestujících, kteří se fakticky pro průběh jízdy svěří do rukou cizí osoby. Je tak zřejmé, že po řidičích taxislužby je třeba vyžadovat vyšší míru morální zachovalosti, kvalitu osobnostních předpokladů, ale taktéž vyšší nároky z hlediska poctivosti jednání vůči zákazníkům, a to včetně stanovení ceny za uskutečněnou přepravu. Regulace provozování taxislužby je standardním opatřením, stejně tak cenová regulace není obecně považována za protiústavní opatření (srov. nálezh Ústavního soudu ze dne 20. 11. 2002, sp. zn. Pl. ÚS 8/02). Podle soudu je tak třeba při výkladu výše uvedeného ustanovení zákona o silniční dopravě zohlednit potřebu ochrany oprávněných zájmů zákazníků taxislužby, to znamená hledat řešení bránící tomu, že by se řidičem taxislužby mohla stát osoba, která se v nedávné době dopustila protiprávního jednání spočívající v porušení klíčových právních povinností, včetně povinností souvisejících s provozováním taxislužby (např. v oblasti regulace cen).
23. Obecně přitom platí, že výkon práce řidiče taxislužby je ve smyslu § 1 odst. 1 ve spojení s § 21 odst. 3 zákona o silniční dopravě provázán s podnikáním spočívajícím v provozování silniční dopravy. Ve smyslu § 21 odst. 3 písm. a) zákona o silniční dopravě jsou v zásadě dvě možnosti výkonu práce řidiče taxislužby, a to jednak, že řidič taxislužby je v základním pracovněprávním (či obdobném) vztahu s dopravcem, nebo je osoba řidiče taxislužby a dopravce totožná (jako je tomu i v projednávané věci – z rozhodnutí Ministerstva financí ze dne 5. 2. 2020 vyplývá, že žalobce jako pachatel v roli dopravce byl při kontrolní jízdě osobně identifikován jako řidič vozidla). Podle § 21 odst. 3 písm. b) zákona o silniční dopravě platí, že v obou případech musí být řidič držitelem oprávnění řidiče taxislužby. Ačkoli je tedy pravdou, že žalobce byl pro porušení zákona o cenách uznán vinným v pozici fyzické osoby podnikající (v předmětném rozhodnutí je označen jako dopravce spolu s uvedením jeho IČ), rozhodně z toho nelze dovozovat, že lze striktně oddělovat roli dopravce a roli řidiče taxislužby, resp. uzavřít, že se žalobce uvedeného přestupku dopustil bez jakékoli souvislosti s postavením řidiče taxislužby.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

24. Soud už jen z toho důvodu nemůže přisvědčit žalobní argumentaci, na které je postavena převážná část žaloby, spočívající v tvrzení, že § 9 odst. 2 písm. a) zákona o silniční dopravě vyjmenovává ekvivalenty porušení povinností konkrétních přestupků spáchaných řidičem taxislužby (jako speciálním subjektem) při výkonu práce řidiče taxislužby. I podle důvodové zprávy k zákonu č. 102/2013 Sb., kterým byl novelizován zákon o silniční dopravě, bylo cílem zákonodárce vymezit (ne)spolehlivost „[...]v návaznosti na taková deliktní jednání, která souvisí s charakterem osoby vykonávající práci řidiče v osobní silniční dopravě“ (nehovoří se zde pouze o přestupcích, jichž se může dopustit právě a jen řidič taxislužby jako fyzická osoba). Ostatně podobný závěr vyplývá z rozsudku ze dne 26. 4. 2022, č. j. 8 As 233/2020 - 31, bod 24, ve kterém Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že záměrem zákonodárce bylo „navázat institut (ne)spolehlivosti mj. na konkrétní přestupky související s výkonem taxislužby, resp. jejich skutkové podstaty, upravené v zákoně o silniční dopravě, bez ohledu na konkrétní jednání“, a že „ztráta spolehlivosti tedy zjevně není vázána na konkrétní jednání přestupce, ale na jednání typová, spojená s výkonem taxislužby“.
25. Výše uvedený názor kasačního soudu je nutno v první řadě vykládat tak, že zkratka „mj.“ zcela jistě znamená, že nemusí jít výlučně o přestupky uvedené v zákoně o silniční dopravě, ale i v jiných právních předpisech. Dále je z něj zřejmý akcent na to, že ztráta (resp. nenabytí) spolehlivosti je vázána na typová jednání, která mohou mít vliv na řádný výkon taxislužby, a jsou s ním tak úzce spojená. Jinak řečeno, jednotlivé body v § 9 odst. 2 písm. a) zákona o silniční dopravě zcela zřejmě nejsou odkazem na konkrétní jednání obsažená ve skutkových podstatách konkrétních přestupků, ale představují pouze typově vymezené jednání, které souvisí s výkonem taxislužby, resp. je s ním nějak propojeno. Pod tímto propojením je nutno vnímat dotčené zájmy na řádném výkonu taxislužby, a to mimo jiné zájem na poctivosti vůči zákazníkům stran řádného a včasného informování o ceně za taxislužbu a jejím následném řádném určení po provedení přepravy.
26. K oběma těmto otázkám pak soud dodává následující.
27. Skutečnost, že zákon o silniční dopravě výslovně neupravuje přestupek spočívající v poškození zákazníka stran ceny za poskytnutí taxislužby, nemění nic na tom, že takové jednání je v oblasti taxislužby nežádoucí, což zcela zřejmě vnímá i zákonodárce zařazením této oblasti jednání do rámce podmínky spolehlivosti. Ve smyslu § 9 odst. 2 písm. a) bod 2. zákona o silniční dopravě jsou přestupky obsahující jednání spočívající v porušení zájmu na řádném stanovení ceny jízdného za taxislužbu, a které lze spáchat při výkonu práce řidiče taxislužby, upraveny v zákoně o cenách, který odkazuje na konkrétní cenové předpisy, a to mimo jiné na cenové předpisy vázané na výkon taxislužby. Provozování taxislužby je na území hl. m. Prahy stran ceny za její poskytnutí regulováno nařízením č. 20/2006 Sb. hl. m. Prahy, ve znění pozdějších předpisů ve spojení se zákonem o cenách, a to stanovením maximálních cen. Podle § 16 odst. 1 písm. b) zákona o cenách pak platí, že „fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako prodávající dopustí přestupku tím, že nedodrží při prodeji úředně stanovenou cenu podle § 5 odst. 1“. Podle § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách „fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako prodávající dopustí přestupku tím, že poruší některou z povinností stanovených v § 13 odst. 2 až 11 při označování zboží cenami“.
28. Typová jednání vymezená v § 9 odst. 2 zákona o silniční dopravě přitom jistě nemusí mít svůj ekvivalent pouze v přestupcích vymezených v zákoně o silniční dopravě, resp. v přestupcích explicitně vymezujících odpovědnost řidiče taxislužby jako fyzické osoby. Takový výklad by nemohl obstát už jen proto, že ze samotné dikce § 9 odst. 2 písm. a) bod

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

2 tohoto zákona (požadování ceny ve výši, která není v souladu s cenovými předpisy), je zcela zřejmý úmysl zákonodárce ponechat otázku nastavení cen v taxislužbě jiným právním předpisům – cenovým předpisům. Cenové předpisy pak pochopitelně nevymezují přestupky výslovně s poukazem na odpovědnost řidiče taxislužby, ale činí tak obecně. Ostatně ani přestupek podle § 15 odst. 1 písm. a) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole, na nějž poukazoval žalobce, také specificky nehovoří o porušení povinnosti řidiče taxislužby. Nelze proto přisvědčit žalobci, že by § 9 odst. 2 zákona o silniční dopravě mířil na přestupky, které může spáchat pouze speciální subjekt přestupku, tedy jen osoba v určitém postavení, zde konkrétně v podobě řidiče taxislužby.

29. Kromě toho argument žalobce, že porušení cenových předpisů lze spojovat jen s dopravci (podnikajícími osobami) a nemůže tak být důvodem pro nespolehlivost řidiče vozidla, neobstojí i proto, že § 16 odst. 1 zákona o cenách stanovuje, že v něm vyjmenovaných přestupků se může dopustit fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba jako prodávající. Je proto zřejmé, že prodávajícím nemusí být vždy pouze podnikatel, ale i osoba nepodnikající, vč. řidiče taxislužby.
30. Zbývá tedy posoudit, zda je z pohledu výkladu podmínky spolehlivosti nějak rozhodné, že byl žalobce trestán jako dopravce, tj. podnikající fyzická osoba, nikoli jako řidič taxislužby.
31. Soud v tomto ohledu považuje za stěžejní, že v projednávané věci byl kontrolován přímo žalobce a jednání v rozporu s cenovými předpisy se tak fakticky dopustil jak v pozici řidiče taxislužby, tak i dopravce, jakkoli za toto jednání nesl odpovědnost jen jako dopravce (na základě objektivní odpovědnosti; srov. § 22 přestupkového zákona a s tím spojenou otázku přičitatelnosti). Jinak řečeno, neplatí, že se žalobce nedopustil jednání, jež spočívalo v poškození cestujícího na ceně jízdného nebo požadování ceny ve výši, která není v souladu s cenovými předpisy, ani to, že by jeho protiprávní jednání nemělo ve světle výše popsanych východisek interpretace klíčového ustanovení souvislost s jeho postavením coby (rovněž) řidiče taxislužby.
32. Je pravdou, že účinná právní úprava § 9 odst. 2 zákona o silniční dopravě již výslovně nestanoví, že za nespolehlivou se považuje osoba, která se jako řidič vozidla taxislužby dopustila jednání, za které byla provozovateli taxislužby uložena sankce za porušení právních předpisů souvisejících s provozováním silniční dopravy [srov. § 9 odst. 2 písm. e) tohoto zákona ve znění do 30. 4. 2013]. Na druhou stranu je však třeba přisvědčit žalovanému, že současné znění předmětného ustanovení nutně neváže nespolehlivost jen k přestupku spáchanému/sankcionovanému v pozici řidiče taxislužby a nevylučuje tak i přihlídnutí k sankci za přestupek dopravce. Předpokládá toliko souvislost s výkonem práce řidiče taxislužby, což je v projednávané věci splněno – rozhodná zde bude souvislost s výkonem práce řidiče, nikoli postavení, v jakém byla osoba za přestupek trestána (pakliže řidič a dopravce spadají v jedno, bez nejmenších pochybností se i takový dopravce dopustil přestupku při výkonu práce řidiče taxislužby).
33. Možný rozpor naznačovaný žalobcem, tj. že podmínka spolehlivosti musí mířit jen na přestupky řidiče taxislužby (a nezohledňuje tak přestupky dopravce), zřejmě vyplývá ze samotné povahy celého institutu, neboť oprávnění řidiče taxislužby je vázáno na osobu řidiče, nikoli provozovatele – dopravce (srov. též důvodovou zprávu k zákonu č. 102/2013 Sb., a to pasáž její zvláštní části k § 21c zákona o silniční dopravě). Předpoklad potrestání za dřívější přestupky ve smyslu § 9 odst. 2 písm. a) zákona o silniční dopravě však nemíří jen na přestupky spáchané v postavení řidiče, ale na přestupky spáchané při výkonu práce řidiče, tj. i v pozici dopravce, pokud ten současně působil jako řidič. Rovněž takový Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

přestupek totiž stejným způsobem vypovídá o charakteru dané osoby – o její spolehlivosti (lze také předpokládat, že racionální zákonodárce by citované ustanovení formuloval jinak, pokud by zamýšlel okruh přestupků omezit striktně jen na přestupky řidiče vozidla jako fyzické osoby). Tento výklad podle soudu podporují i dřívější znění zákona, na něž poukazoval žalovaný, a to nejen znění před květnem 2013, ale i později. Právní úprava účinná před novelizací zákonem č. 304/2017 Sb. totiž za překážku spolehlivosti považovala nejen dřívější potrestání za přestupky, ale i za *jiné správní delikty* [jednalo se o § 9 odst. 3 písm. a) zákona o silniční dopravě]. Dříve tak nebyla překážka spolehlivosti vázána jen na přestupky fyzických osob, ale i na delikty podnikajících osob. Z důvodové zprávy k uvedenému zákonu [její zvláštní části, bodu 4)] pak vyplývá, že v návaznosti na přijetí zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, zde došlo toliko k úpravě terminologie (mj. sjednocení pojmu přestupek); věcně se na obsahu dané právní normy v tomto ohledu nic nezměnilo.

34. Ostatně, pokud se společensky škodlivého jednání spočívající v porušení cenových předpisů dopustil žalobce jako řidič taxislužby, ačkoli za něj byl na základě objektivní odpovědnosti uznán vinným v pozici podnikající fyzické osoby, nelze z toho vyvodit, že je optikou předmětného ustanovení řidič spolehlivý. Takový závěr by totiž nekorespondoval se shora vyloženým smyslem institutu spolehlivosti jako jedné z podmínek pro udělení oprávnění řidiče taxislužby, jež je sice provázána s konkrétní osobou řidiče, nikoli však nutně s tím, že tato konkrétní osoba byla trestána jako řidič taxislužby. V žádném případě zde navíc nelze hovořit o nepřipustně rozšiřujícím výkladu podmínky spolehlivosti, jenž by zasahoval do samé podstaty práva na svobodnou volbu podnikání; zákon podle soudu v daném ohledu jasně akcentuje souvislost s prací řidiče taxislužby (ne samotné postavení přestupce) a nepřipouští tak jiný rozumný výklad (daného práva se lze přitom v souladu s čl. 41 odst. Listiny domáhat právě jen v mezích zákonů, které tato ustanovení provádějí).
35. Lze proto učinit závěr, že podmínka spolehlivosti ve smyslu § 9 odst. 2 písm. a) bod 2. zákona o silniční dopravě se nutně neaplikuje pouze na toho, komu byl uložen trest za přestupek, který spáchal právě a jen v pozici fyzické osoby jako řidiče taxislužby, ale i na toho, kdo byl za takový přestupek potrestán v postavení dopravce. Dovětek § 9 odst. 2 písm. a) „*za přestupek spáchaný při výkonu práce řidiče taxislužby*“ je totiž z důvodů výše vyložených nutno vnímat tak, že není nezbytné, aby osoba, která se pro účely oprávnění řidiče taxislužby považuje za nespolehlivou, byla vždy v rozhodnutí, ze kterého dopravní úřad vychází, potrestána jako řidič taxislužby a takto v rozhodnutí označena. Mnohem významnější je, aby dopravní úřady v každém jednotlivém případě posoudily, zda posuzovaná osoba pro účely podmínky spolehlivosti splňuje požadavky na ni kladené.
36. Jinak řečeno, vodítkem by vždy měly být veškeré relevantní skutkové okolnosti vyplývající z přestupkového rozhodnutí, které poskytnou zřejmé indicie, že k předmětnému přestupku a k uložení správního trestu (byť osobě v postavení dopravce) došlo v rámci (při) výkonu práce řidiče taxislužby. Pro posouzení naplnění podmínek spolehlivosti tak bude vždy klíčové nalézt souvislost výkonu funkce řidiče taxislužby se spáchaným přestupkem, a to při respektování okruhu typových jednání vymezených v bodech § 9 odst. 2 písm. a) zákona o silniční dopravě. To bylo v projednávané věci splněno a žalobce proto nelze považovat za spolehlivou osobu.
37. Konečně, s ohledem na výše uvedené není podle soudu přiléhavá ani argumentace žalobce opřena o znění rubriky § 9 zákona o silniční dopravě. Platí totiž, že nadpis paragrafu je pouze částí právního předpisu, jehož účelem jako legislativní pomůcky je zajištění větší

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

přehlednosti v rámci právního předpisu. Není tedy závazný pro výklad právních předpisů a stanovení pravidel chování (srov. nález Ústavního soudu ze dne 30. 11. 1999, sp. zn. II. ÚS 485/98, č. 173/1999 Sb. ÚS; a Legislativní pravidla vlády ČR, přijatá usnesením vlády č. 188/1998 ze dne 19. 3. 1998, ve znění pozdějších změn). Jak již soud uvedl, taxislužbu musí provozovat dopravce čili podnikatel (a potud je argumentace žalobce správná); jak však sám žalobce správně upozorňuje, podmínky spolehlivosti jsou do rámce § 21c zákona o silniční dopravě vloženy pomocí legislativního odkazu a jsou navázány na oprávnění řidiče taxislužby, tj. na osobu řidiče taxislužby jako takovou, nikoliv na osobu dopravce jako podnikatele.

VI. Závěr a náklady řízení

38. Na základě všech shora uvedených skutečností soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
39. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. Žalovanému pak žádné náklady v souvislosti s vedením předmětného řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, a proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 27. února 2023

Mgr. Martin Lachmann v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.